

maal, som jeg ikke her skal indlade mig paa. Vi maa ikke glemme, at Forholdene i Kjøbstæderne og paa Landet ere aldeles forskjellige med Hensyn til den Slags Boliger, hvortom her er Spørgsmaal, thi paa Landet indrettes der kun faare eller ingen af den Slags Boliger, hvortil de Private i Kjøbstæderne, naar de mærke, at der er Afsetning paa den Slags Leiligheder, let gribe den Tanke, at indrette dem, idet de lettest lade sig leie ud og behøve svare Regning. Det ærede Medlem udtalte, at Forholdene kunde være saaledes, at der vel fandtes et tilstrækkeligt Antal Boliger, men at disse ofte være uhyre flette. Dette skal jeg i ingen Hensende benegte; der kan gives nogle, hvortil dette gjælder, men hvad er da ogsaa Resultatet? Det er, at de ikke blive søgte eller dog i alt Fald kun meget lidt søgte, saaledes at altsaa hele denne Sag i og for sig ikke har nogen Betydning. Det kan jo se meget ustyrbigt ud at give Byraadet den Slags Bemyndigelse; men vi maa dog ikke glemme, at der samtidig med Bemyndigelsen kommer, havde jeg nær sagt, en Forpligtelse. Naar den ærede Ordfører for Forslagsstillerne for den høitærede Indenrigsminister ankede over, at man er gaaet til Kjøbstæderne for at søge Oplysninger, veed jeg dog ikke, hvor man bedre skulde søge saadanne end hos dem, hvem det vedkommende Forhold angaar. Man kan vel sige, at man ikke stoler paa Byraadens Indberetninger; men en saadan Mistænksomhed kan jeg ikke give Medhold. Jeg tror, som sagt, ikke, at der i Kjøbstæderne er Trang til den foreliggende Lov; thi Forholdene der ere himmelvidt forskellige fra, hvad de ere paa Landet i den Henseende, hvortom her er Tale. Skulde der end et eller andet Sted i Kjøbstæderne opstaa en varig Trang til Plads for Boliger — og en saadan Trang kan komme under de Forhold, den høitærede Minister omtalte — vil den dog være saa forsvindende, at man ikke derpaa kan bygge Noget.

Winther: Det vilde jo være ganske beynnderligt, om jeg skulde have Noget imod, at den høitærede Minister søgte Oplysninger der, hvor de netop maa søges, og det er derfor en fuldstændig Feiltagelse af den høitærede Minister, naar han troede, det var Tilfælde. Den høitærede Minister maa vist ikke have lagt Mærke til, hvad jeg sagde, thi jeg har aldrig bebrejdet ham, at han har søgt disse Oplysninger; jeg er ham tværtimod meget takfuldig, fordi han har søgt Oplysninger i Henshold til Indstillingen i Betænkningen. Jeg talte derimod om, at det forundrede mig noget, at Ministeren lægger mere Vægt paa Byraadens Erklæringer om Betimeligheden af et saadant Lovforslag end paa den Erklæring, der var afgiven af Udvalget i dets Helhed; thi dette vilde jo have indstillet det Lovforslag, her foreligger som sit, hais sidste Session havde været længe nok. Det

er altsaa dette, der forundrer mig noget, og med Hensyn dertil var det, jeg sagde, at man vel maatte kunne vente en større Upartiskhed hos Rigsdagen i Bedømmelsen af, hvorvidt en saadan Lov var nødvendig, end hos Kommunalbestyrelserne, hos hvem ofte en mere egenmytlig eller i ethvert Fald en mere særegen Betragtning gjør sig gjældende med Hensyn til Sager, der ligge dem nærmere. Det var dette, jeg udtalte, og jeg veed ikke ret, hvorledes den ærede Minister er kommen ind paa den Antagelse, at jeg skulde have ment noget helt Andet. Den ærede Minister veed nu i alt Fald, hvad det er, jeg har badlet, og hvad det er, jeg har været tilfreds med og maatte være tilfreds med. Naar jeg i Dvrigt sagde et Par Ord om, hvorvidt dette Forslag tilfredsstillede mig og de Fordringer, jeg troede, der burde gjøres, var det fordi jeg har fundet, det var min Pligt, at jeg, naar jeg vilde forelægge Thinget dette Lovforslag, ikke vakte den Forestilling, at jeg selv var tilfreds dermed. Det vilde jo i saa Tilfælde ogsaa se ganske beynnderligt ud, at jeg ifjor var kommen med et Forslag, der gik i en hel anden Retning end det nærværende. Det ærede Medlem for Kjøge (K. Pedersen) gjorde nogle Bemærkninger, hvoraf jeg dog hørte, at han indrømmede mig, at der meget ofte kunde være yderst daarlige Boliger i Kjøbstæderne; men jeg tænker da, at det ærede Medlem ogsaa vil indrømme mig, det kan være gavnligt for Befolkningen i det Hele, at der, naar hverken Private eller Kommunerne ville tage Initiativet til Forandring i saa Henseende, staaer en Krusel i Baggrunden, som maatte dog kan give Stødet til, at et saadant Initiativ tages. Der er jo flere Love, hvis vigtigste Betydning er den, at de ere til, fordi de gjøre Forholdsregler fra Statens Side oversløbige i Praxis derved, at man saavel fra Privates som fra Kommunernes Side søger ikke at komme ind under Lovens Lvang. — I Dvrigt fastholder jeg min anbefaling af Lovforslaget som et Skridt fremad; hvad der saa senere kan komme vil tiden vise. Saaledes som Forholdene nu ere, kunde det ikke falde mig ind at komme med mit tidligere Forslag; dertil kræves andre Tilstande end dem, der nu finde Sted.

P. G. Olsen. Det er mig rigtignok den ubegribeligste Ting af Verden, hvad de Oplysninger, den høitærede Indenrigsminister har indhentet, skulle nytte til, naar man ikke vil tage noget Hensyn til dem. Det ærede Medlem for Aarhus Amt 1ste Valgkreds (Winther) har dog vistnok forset sig paa de kommunale Valglove og ikke lagt Mærke til, at der er nogen Forskjel mellem Valgloven for Kjøbstæderne og Valgloven for Landet; thi ellers vilde han vist ikke have udtalt sig om Byraadene saaledes, som han gjorde. Det er allerede blevet fremhævet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (K. Pedersen), men det bør endnu stærkere fremhæves, at samtlige